

Ortsanalys Fjellie

Maj 2007

Förord

Fjellie är en långsträckt liten by som stäcker sig längs landsvägen mellan Lund och Bjärred. Byn har en gammal historia och dess välbevarade romerska kyrka från 1100-talet tillhör Skånes ståtligare lantsortskyrkor. Den en gång så pittoreska och mycket livfulla byn har idag förvandlats till ett vilande litet samhälle med framtiden för sig. Hur ska Fjellie kunna "sättas på kartan" och samtidigt behålla sin småskaliga bykaraktär? Ortsanalysen är ett led i att ge svar på dessa frågor.

En Ortsanalys är en lokal process som ger en samlad bild av platsen, livsmiljön och förhållandet till omgivningen. Den grundar sig på den norska metoden "stedsanalys" och skall användas som ett verktyg för

politiker, stadsplanerare och allmänheten för att förstå ortens historia, dagens situation och framtidsmöjligheter. Därmed kan dessa tillsammans ge form åt en kommande planeringsprocess samt höja kvaliteten på stadsutvecklingen.

Analysen är utförd under februari 2007 till maj 2007 och är en del av ett examensarbete, som syftar till att undersöka Fjellies identitet som by samt ge förslag på eventuella förbättringar för att stärka denna. Undersökningen grundas på litteraturstudier, enkätundersökning samt intervjuer med invånare i Fjellie. Ortsanalysen är utförd av Annelie Bergström och Johanna Ekelund, miljövetenskapsstudenter vid Malmö högskola.

Innehåll

Del 1 Analys

Geografi	3
Historia	6
Grönstruktur	12
Huvudstrukturer	14
Funktioner och folkliv	17

Del 2 Fjellies styrka och svaghet, hot och möjlighet

Styrka	22
Svaghet	22
Hot	22
Möjlighet	22

Del 3 Sammanfattning

Rekommendationer	23
------------------	----

Geografi

Fjelle är en liten by belägen i den nordöstra delen av Lomma kommun. Byn ligger längs med Riksväg 16 mellan motorvägen E6 och Lunds stad.

Fjelle i Skåne

Fjelle socken bildades redan år 1269 och var före år 1676 eget pastorat. På 1680-talet blev Fjelle sammanslaget med Lomma dit Flädie redan tillhörde.

Fjelle kommun skapades år 1863 och fanns kvar som självständig kommun till år 1952, då kommunen tillsammans med Borgeby kommun och Flädie kommun bildade Flädie storkommun. Vidare gick Flädie storkommun år 1963 upp i Lomma köping, som senare ändrade namn till Lomma kommun.

Fjelle har idag 115 invånare. I slutet av 1870-talet hade socknen drygt 1000 invånare och bestod av byarna Fjelle, Önnerup, Bjärred, Laxmans Åkarp, Åkarp och Kanik. Under början av 1960-talet gick invånarantalet ner till knappt 800 och sjönk ytterligare till knappt 700 invånare år 1994.

Redan under 1960-talet var tilltron till Öresundsregionen stor, vilket resulterade i en generalplan för Flädie. Planerna på att exploatera Fjelle har

dock varit ganska små. Generalplanen från 1962 beskriver Fjelles karaktär som *"kyrkby, i vilken endast en begränsad utbyggnad får ske"*. Vidare ska *"hänsyn tas till byns karaktär vid en eventuell utbyggnad, så att miljö och skala bibehålls"*. År 1970 antogs också en generalplan för Lomma kommun. Även denna visar på att *"någon utbyggnad av byn inte skulle komma ifråga ens på mycket lång sikt"*. Fjelle har idag ingen detaljplan som redovisar hur, vad och var man får bygga. Kommunen är dock fortfarande mycket restriktiv med byggandet i byn. Restriktionen bekräftas också i Lomma kommuns översiktsplan från 2002: *"Utbyggnaden av byn kan endast ske i den mån att den socialt och kulturhistoriskt värdefulla bykaraktären kan vidmakthållas."*

Vidare ska *"nybebyggelse på landsbygden undvikas om inte särskilda skäl förekommer"*.

Den yrkesverksamma gruppen av invånare (20-64 år) utgör strax över 60 procent av Fjelijes befolkning. Barn och ungdomar i åldrarna 0-19 år utgör drygt 30 procent, medan pensionärerna (65-år) utgör den resterande delen av byn.

Flertalet invånare i Fjelic arbetar på annan ort och pendlar in och ut från byn till de större städerna, Lund och Malmö.

Motorvägen E6 mellan Malmö och Helsingborg passerar strax väster om Fjelic. Närmast anslutning är trafikplats Flädie, som ligger dryga kilometern

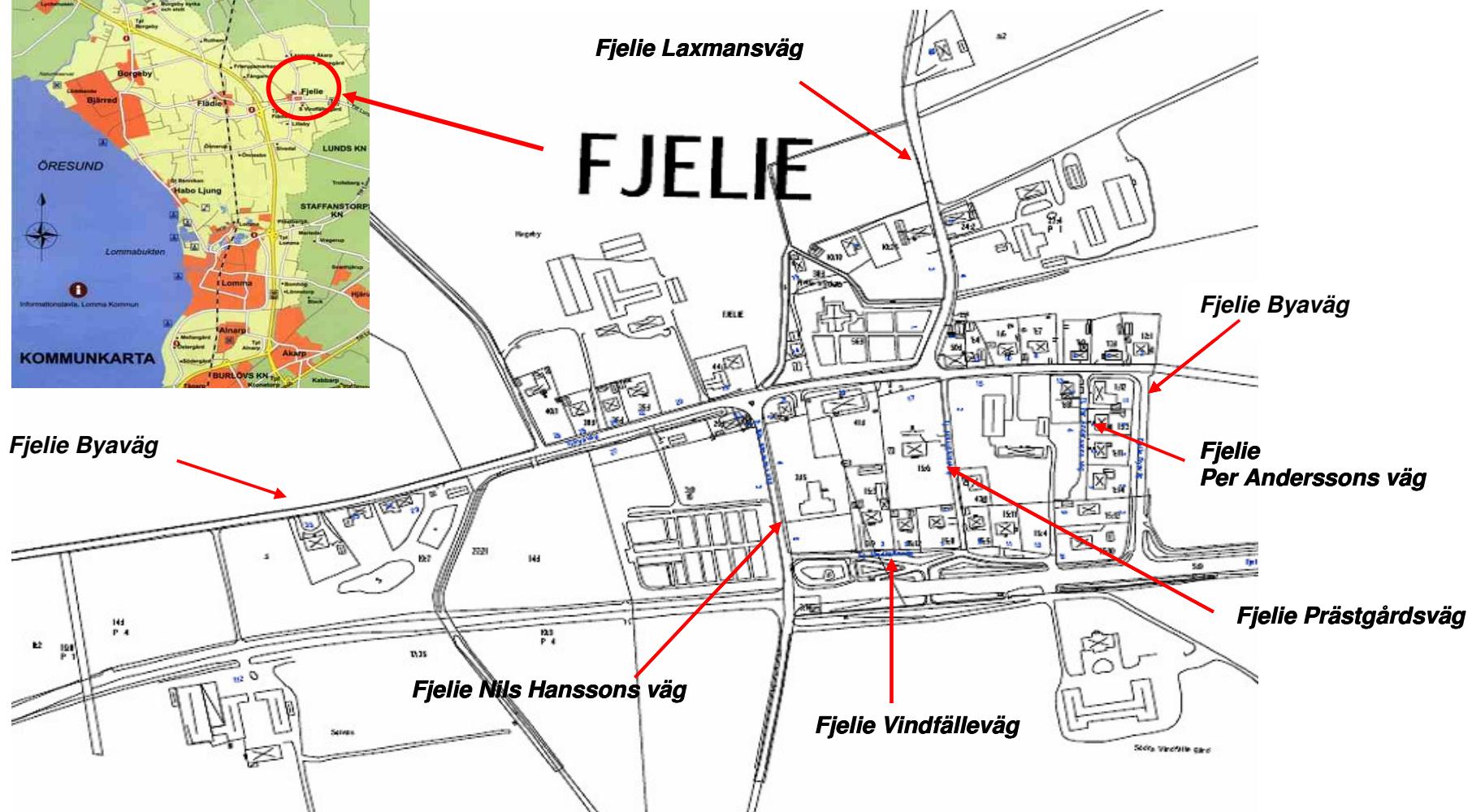
väster om byn och nås med bil på knappt två minuter. Större städer som Malmö och Lund ligger 15 minuter respektive 5 minuter bilresa från Fjelic. Öresundsbron nås med bil på cirka 20 minuter.

Fjelic har goda bussförbindelser med både Lund och Lomma. På vardagar går bussarna var tjugonde minut och på helger en gång per timme.

Slutsatser

- Fjelic har ett bra geografiskt läge i Öresundsregionen och ligger nära större städer så som Malmö, Lund och Köpenhamn.
- Fjelic har 115 invånare.
- Kollektivtrafikförbindelser med Lomma och Lund är goda.
- Den yrkesverksamma gruppen i Fjelic utgör mer än hälften av byns invånare.
- Majoriteten av invånarna i Fjelic arbetar på annan ort och pendlar in och ut från byn.
- Fjelic har ingen detaljplan.

Karta över Lomma kommun och adresskarta över Fjelle

Historia

Landskapsbilden i Lomma kommun genomgick under den yngre stenåldern, cirka 4200 -1800 f Kr, stora förändringar genom den gradvis växande bondekulturen. Genom svedjebruk omvandlades den äldre urskogen till beteslandskap och boplatserna skapades. Under den yngre stenålderns senare hälft etablerades åkerbruk medan den äldre stenålderns jägar- och fiskekulturer försvann.

Hästekipage utanför Fjellie kyrka

Fjellie har en gammal historia som vittnar om bosättningar i området redan under den yngre stenåldern. Liksom andra sydsåkanska byars tillblivelser har det geografiska läget och naturförutsättningarna skapat grunden för Fjellies tillkomst.

Fjellies framväxt

När inlandsisen drog sig tillbaka för cirka 11 500 år sedan, började Skåne befolkas och de första immigranterna som kom till Sydsverige var renjägarna. Havsnivåernas stora växlingar påverkade den äldre och yngre stenåldersbebyggelsen. Omkring 4000 f. Kr. sträckte sig havet närmare fem meter högre än vad det gör idag. Därför påträffas flertalet av den kustanknutna bebyggelsen från den här tiden oftast en bra bit inåt land. I Fjellies omgivning finns flera

fornlämningar, bland dessa kan nämnas tre olika fornminnes högar som är belägna i byns trädgårdar och på åkermark runt omkring. Gånggriften i Laxmans Åkarp, vittnar om den första bosättningen under yngre stenåldern.

”Fjellen över bäcken, vid högen”

I Skåne ligger många små byar vid större eller mindre vattendrag. Tillgången till dricksvatten för människor och djur var en nödvändighet och är förklaringen till byarnas lokalisering i landskapet. Barnehölsbäcken som rinner genom Fjellie by var troligen ett ganska betydande vattendrag för byborna. De årliga översvämningarna av bäcken gick ända upp på bygatan. I byn fanns också en brunn med kar och tråpump, som försåg Fjellies invånare med friskt vatten samt tjänade som mötesplats.

Öster om Fjelle låg i gamla tider byns gemensamma betesmark, fäladen, vilken gick likt en avsmalnande vik in till bygatan.

Barnehölsbäcken rinner genom Fjelle

Fjelle omnämns för första gången 1269 som Fialöghe. Förleden är ett ord för fjäl, vilket har betydelsen bräda eller stock. Efterleden, öghe, kan översättas med hög. Denna fria återgivning blir då: "fjelen över bäcken, vid högen" och

innebär ett rikt- och kännemärke på en viss bestämd plats i landskapet.

Enskifte och emigration

Fjelle skiftades på 1810-talet och byns omgivning utgörs än idag av ett karaktäristiskt skifteslandskap. Syftet med de olika skiftesreformerna i slutet av 1700-talet och i början av 1800-talet var att varje enskild gård skulle få sin mark samlad till en enhet med själva gården i mitten. Genom en omfattande utdikning och borttagning av odlingshinder innebar skiftena också en stor förändring av jordbrukslandskapen.

Idag vittnar många gårdar, som nu ligger omgärdade av yngre bebyggelse, av det tidigare landskapet. Även större träd i det utpräglade jordbruks-

landskapet berättar om skiftesreformernas påverkan av bygden.

Genom att byns centrala och gemensamma funktioner samlades på eller i anslutning till bytomterna levde många små byar kvar efter skiftena. Fjelles bykaraktär är fortfarande tydlig och gathus och annan småskalig bebyggelse berättar om följderna av skiftena. I Fjelle passerade tidigare huvudvägen tätt förbi kyrkan och med sin nya sträckning har den breddats och går idag utanför bykärnan.

Den största utvandringen i Fjelle skedde till Europa. Mer än hälften av personerna som emigrerade flyttade till ett annat europeiskt land. De flesta utvandrarerna var i åldersgruppen 21-25 år. Kvinnoutvandringen var mycket låg i Fjelle och uppgick inte ens till en

fjärdedel av männen. Amerikaemigrationen tog fart först i slutet på 1880-talet. Före år 1876 hade ingen Fjeliemo emigrerat dit.

Järnväg och handel

Järnvägen mellan Bjärred och Lund invigdes år 1901 och i samband med detta fick Fjeliemo också ett stationshus. Samtidigt började posten fraktas med tåg och därför etablerades också en postexpedition i byn. Fjeliemo hade vid den här tidpunkten även ett andelsmejeri. Bansträckan Fjeliemo – Flädie köptes av SJ efter nedläggningen år 1939, som använde denna för bettransporter fram till år 1955. Slutligen användes spåret som uppställningsplats för gamla godsvagnar av SJ i några år och stationshuset såldes till en privatperson. Idag

är resterna av järnvägsvallen täckta med lövträd och buskar

Enskilda byggnader

Fjeliemo har en rad viktiga och kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Byn ligger samlad kring den romerska kyrkan från 1100-talet i sandsten. Kyrkan som ligger i byns norra del rymmer bland annat ett unikt astronomiskt ur.

Fjeliemo station uppfördes efter ritningar av arkitekten Theodor Wåhlin. Stationshusets tidigare träfasader är idag inklädda med korrugerad plåt.

Fjeliemo Byaväg 15 utgör den gamla gården som inte flyttades ut i samband med enskiftet. Gården, som ursprungligen var kringbyggd utgörs idag av ett bostadshus från 1700-talet i

korsvirke, en 1800-talslänga samt en loge från tidigt 1900-tal. Byggnaderna utgör en av tre gårdar vars läge är detsamma som före enskiftet.

Fjeliemo kyrka

Hageby Gård utgör den andra gården som inte flyttades ut i samband med skiftet och ligger fortfarande kvar på den gamla bytomten. Gårdens koppling till det öppna jordbrukslandskapet är betydelsefull, liksom att gården fortfarande brukas.

Hageby Gård

Den vackra gamla brandstationen i rött tegel har genom åren som gått inrymt skiftande verksamheter.

Fjelie har haft inte mindre än tre skolor. Den första permanenta skolan med egna lokaler uppfördes år 1783, men redan under 1760-talet förkom en tillfällig form av skolverksamhet i byn. Skolan blev en av Sveriges första skolor och inrymde också fattighus. Skolhuset var en liten låg korsvirkesbyggnad med halmtak och var beläget norr om kyrkan, mellan kyrkogårdsmuren och bäcken.

Skoldelen revs 1864, medan fattighusdelen tilläts förfalla och låg kvar till 1966.

På en sockenstämma 1832 bestämdes att en ny skola skulle uppföras söder om kyrkan. Skolhuset gjorde tjänst fram till 1907, då den tredje skolan i Fjelie byggdes. Det gamla skolhuset från 1864 fick istället tjänstgöra som

lärarystäder. Den sista skolavslutningen i Fjelie hölls i juni 1983.

Fjelie 2007

Fjelie har genom åren utvecklats mot en renodlad boendeort, en tillflyktsort på landsbygden, bortom stadens stress och jäkt. Många byggnader har försvunnit och ersatts av nya medan andra har ändrat skepnad under åren som gått.

Fjelie station

Slutsatser

- Fjelic har en gammal historia som vittnar om bosättningar i området redan under den yngre stenåldern.
- Fornlämningar, det odlade landskapet och den medeltida kyrkbyn vittnar om byns agrara utveckling från stenåldern till modern tid.
- Fjelic har många kulturhistoriskt värdefulla bebyggelser.
- Fjelies omgivning utgörs än idag av ett karaktäristiskt skifteslandskap.

Fjelic skola 1864 – 1907

Fjelic skola

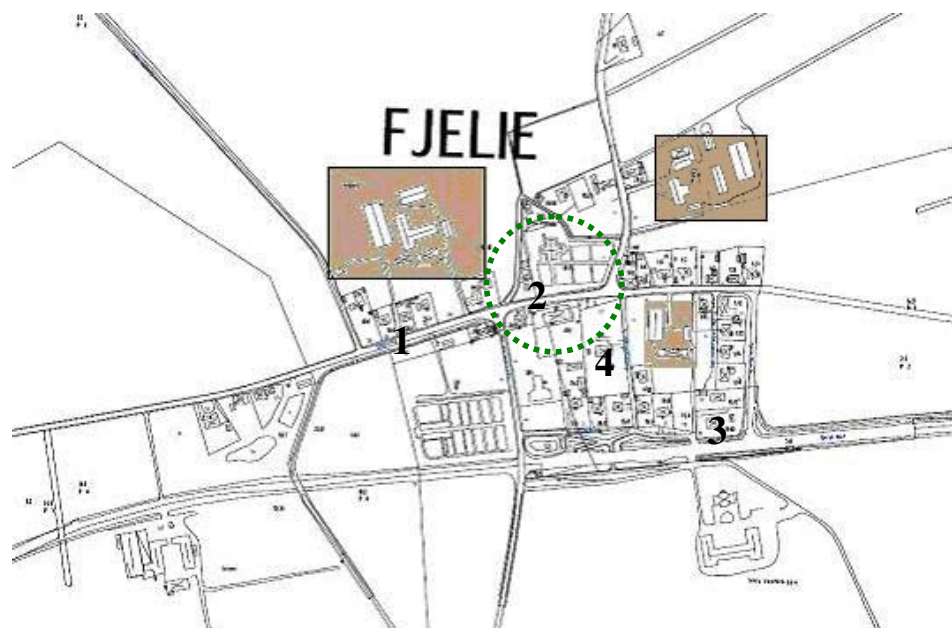

Fjelic skola 1907 – 1983

Brandstationen i Fjelic

Karta över Fjelijes historia

- 1 Fjelijes första affär
- 2 Fjelijes första skolas/fattighus
- 3 Stationshuset i Fjeliel
- 4 Fjeliel prästgård

Den gamla bytomtens centrum

Bevarade gårdslägen från tiden före skiftet

Fjelijes första skolas/fattighus, 1953

Fjeliel station, cirka 1900

Klockaregården, 1952

Fjeliel Byaväg 23

Grönstruktur

Fjelic omges av den bördiga Lundaslätten som tillsammans med Barnehölsbäcken sannolikt varit avgörande för valet av byns lokalisering

Landskapet kring Fjelic utgörs av vidsträckt åkerlandskap som bryts i svagt markerade svackor och kullar. Jordarten består i huvudsak av moränlera medan berggrunden utgörs av kalksten.

Fjelies agrara koppling finns fortfarande kvar, dels genom jordbrukslandskapet som når ända fram till

hustomterna i byn, hagmark och dels genom handelsträdgården och gårdsbutiken Solnäs Gård strax väster om Fjelic. Gården har odlat äpple, päron, plommon och hallon i tre generationer.

Fjelic saknar idag helt sammanhängande grönstruktur både i och utanför byn. Istället utgörs grönstrukturen av lummiga privata trädgårdar, hagmark, alléer längs byns vägar samt igenväxta obebyggda tomter. Den gamla järnvägsvallen avgränsar delar av byn från Riksväg 16 i söder.

Slutsatser

- Landskapet kring Fjelic utgörs av åkerlandskap.
- Fjelies agrara koppling finns fortfarande kvar.
- Fjelies saknar sammanhängande grönstruktur.
- Fjelic har på vissa ställen igenväxta obebyggda tomter.

*Obebyggd tomt,
Fjelic Nils Hanssons väg*

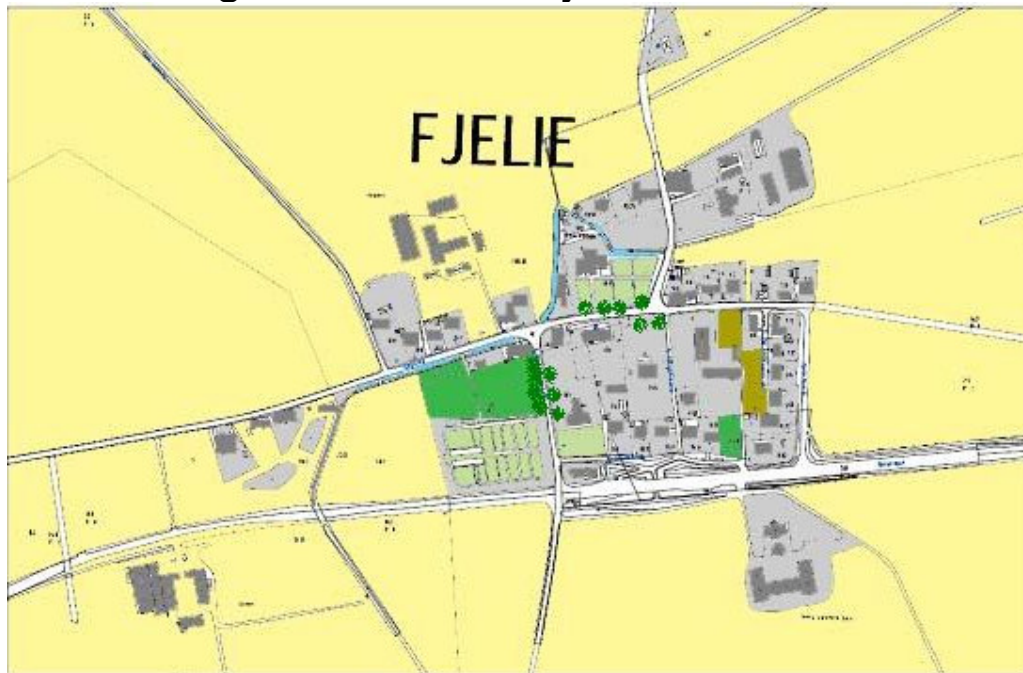

Åkerlandskap kring Fjelic

Solnäs gårdsbutik

Karta över grönstrukturen i Fjellie

- Åkermark
- Betesmark
- Kyrkogård, fotbollsplan
- Obebyggd tomt
- Alléer

Fotbollsplan

Allé

Igenväxt bäckfåra

Obebyggd tomt

Obebyggd tomt

Huvudstrukturer

Fjelic har en ganska välbevarad bystruktur med den långsträckt formen från tiden före skiftet. Byn är uppbyggd kring kyrkan och består av en bebyggelsekoncentration som ligger i ett övrigt öppet landskap. Det öppna landskapet norr om kyrkan utpekas som område av kulturhistoriskt länsintresse i den fysiska riksplanen. Fjelic Byaväg, Fjelic Nils Hanssons väg och Fjelic Laxmansväg utgör huvudstråken genom byn.

Bykaraktären i Fjelic förstärks av bygatan, Fjelic Byaväg, som går i den gamla medeltida gatuvallen. Längs byvägen är det gatuhusbebyggelsen från 1800-talet och 1900-talets början som dominerar. Flera av dessa byggnader har genom åren inrymt service- och verksamhetsfunktioner

såsom post, affär och hantverk. Småskaligheten, byggnadernas placering på tomten samt material som tegel är utmärkande för denna slags bebyggelse. Bebyggelsens avgränsning mot gatan utgörs i de flesta fall av häckar vilket ger en lummighet åt gatusträckningen.

Fjelic Byaväg österut

Gatuhuset i Fjelic kan kopplas till det effektiviserade jordbruket och den förändrade ekonomin under 1800-talets senare hälft. De förekommer som hemmansklyvning och avstyckning av mindre bostadslägenheter i anslutning till bytomterna och längs med de viktigare vägarna. I Fjelic märks detta tydligt längs Fjelic Byaväg. Småskaligheten, byggnadernas placering på tomten samt material som tegel är karaktäriserande och värdefullt.

Fjelic Byaväg västerut

egnahemstyp, vars placering på de jämnstora, rektangulära tomlarna, i tomtens norra del är densamma för alla tre.

Fjelies funktion förändrades efter skiftet och fick en mer serviceinriktad karaktär med hantverkare, handel, skola och kyrka för det jordbruksinriktade omlandet. Samtidigt förstärktes byns centrala funktion i samband med att järnvägslinjen Lund-Bjärred drogs. Bebyggelsen i Fjelie utgörs idag av större lantbruksenheter, som i de flesta fall är i bruk och har kvar sin koppling till jordbrukslandskapet samt mindre enfamiljshus till största delen uppförda före 1940. Nybyggnationen i Fjelie har

varit begränsad och framförallt skett genom förtätning av bykärnan.

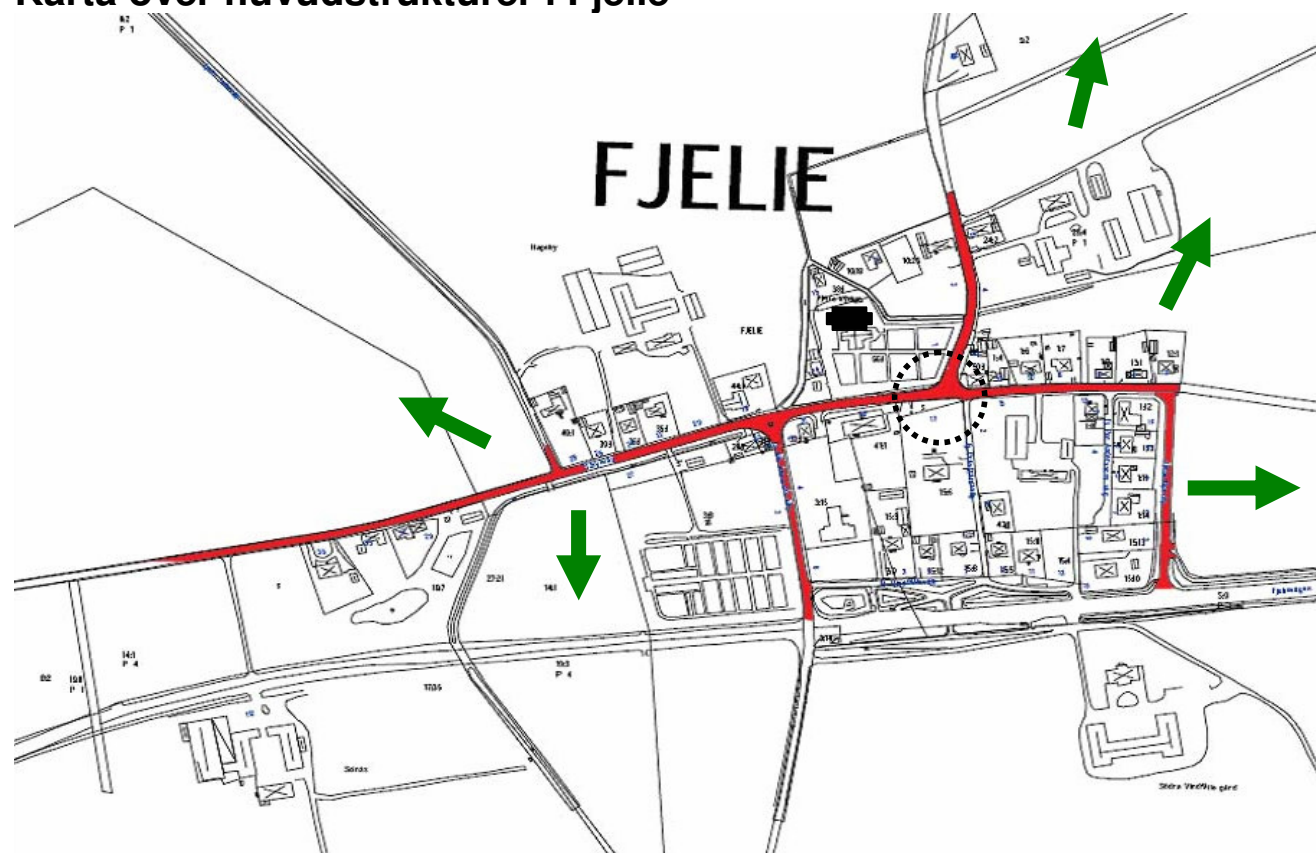
Vägnätet i Fjelie domineras av medeltidens byvägar men också av enskiftets rätlinjiga vägar. Fjelie avviker tydligt från de kustnära byarna i Lomma kommun, där bytomterna ligger mitt i byns historiska ägoområde. I Fjelie finns fortfarande en bebyggelsekontinuitet kvar på de gamla bytomterna. Sammansättningen och utformningen av bebyggelsen i anslutning till bytomterna vittnar om byns historiska utveckling och sociala historia från medeltid och fram till idag. Fjelie har förändrats stegvis genom bland annat järnvägens tillkomst, men en småskalighet finns fortfarande. Den

betydelsefulla tegelindustrin i Lomma kommun avspeglar sig också i Fjelie, med många fasader i lokalt tillverkat tegel.

Slutsatser

- Fjelie Byaväg går i den gamla medeltida gatuvallen och förstärker byns karaktär.
- Fjelie Byaväg, Fjelie Nils Hanssons väg och Fjelie Laxmansväg utgör huvudstråken genom byn.
- Landmärket i Fjelie utgörs av kyrkan.

Karta över huvudstrukturer i Fjelle

Fjelle kyrka

Utblick från Fjelle

Fjelle Byaväg

Stråk

Utblickar

Tidigare knutpunkt

Landmärke

Funktioner och folkliv

Fjellie var tidigare en by med rikt näringsliv men är idag en utpräglad boendeort utan större verksamhetsområden eller industrier.

Under 1850-talet öppnades Fjellies första handelsbod. Ytterligare två affärer samt en rullande lanthandel har också funnits i byn. Bland den offentliga servicen i byn kan bland annat ett sockenbibliotek nämnas, grundat 1859 samt ett andelsmejeri. När posten började fraktas med tåg anlades också en poststation i Fjellie. En mängd olika yrkesgrupper har haft sina verksamheter i byn under årens lopp, såsom skräddare, murare, mjölnare, smed, slaktare och skomakare.

I Fjellie har det funnits två stycken möllor. Den ena en trämölla, belägen norr om byn men som fattade eld och brann ned 1902. Den andra en stenmölla låg söder om Fjellie och revs på 1950-talet.

Idag finns ingen offentlig eller kommersiell service i Fjellie utan närmast sådan finns i Bjärred eller Lund. Den sista skolan i Fjellie stängdes 1983, Det som finns kvar idag är en liten lekplats för de små barnen på den gamla skolgården. Byn saknar i övrigt tillgång till samlingsplats och samlingslokal.

Fjellie har genom åren förlorat betydelsefulla verksamheter så som affärer, port, skola och järnvägsstation. Befolkningsunderlaget har gjort att ovan nämnda funktioner har fått läggas

ned och byn har sakta förlorat sin livfullhet.

En gammal träbänk

Fjellies byaförening sammankallar till möte när viktiga frågor ska diskuteras. Byn har inga årligt återkommande evenemang. Tidigare anordnades brännbollsturneringar och loppmarknad av byborna men dessa aktiviteter finns inte längre kvar.

Lekplatsen på gamla skolgården

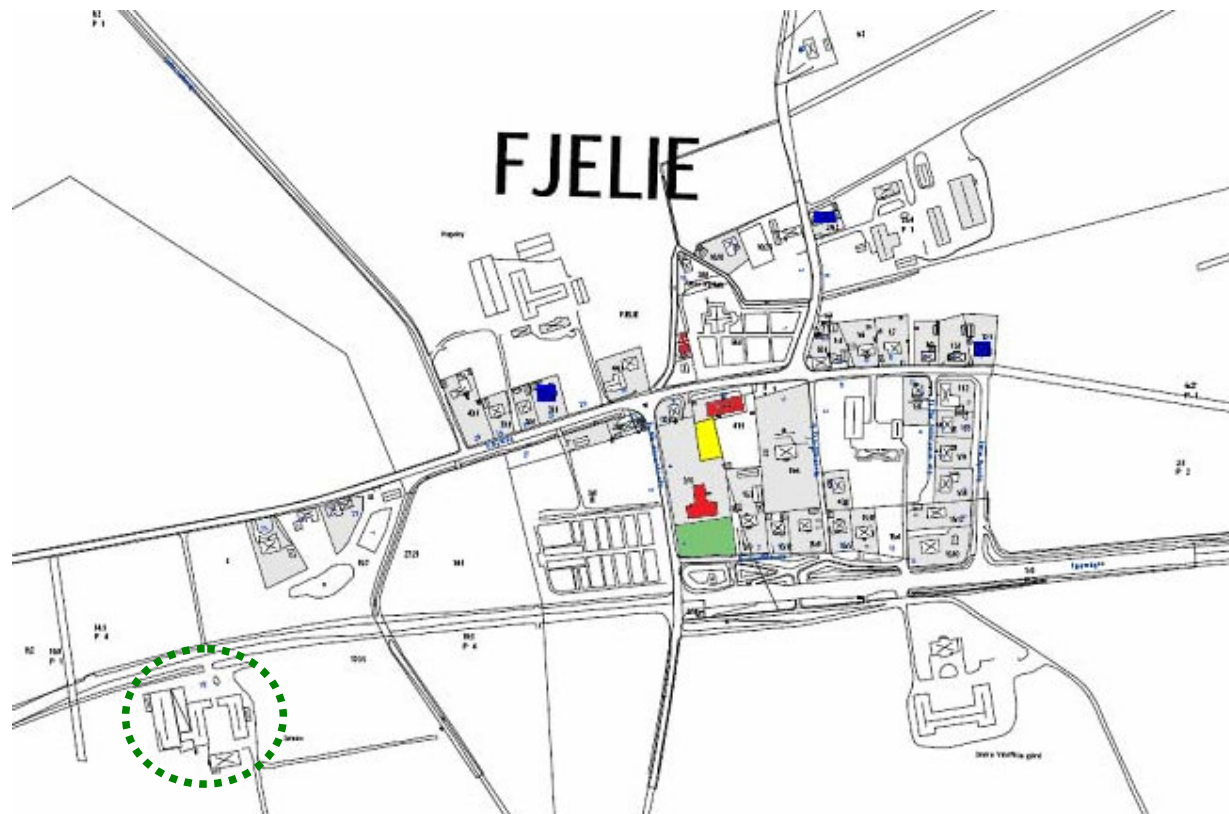

Lekplats

Slutsatser

- Fjelle är en utpräglad boendeort.
- Fjelle saknar offentlig och kommersiell service. Närmast sådan finns i Bjärred eller Lund.
- Byn saknar samlingsplats och samlingslokal.
- Fjelle saknar återkommande evenemang och aktiviteter.

Karta över funktioner i Fjellie

- Lekplats
- Fotbollsplan
- Tidigare kommersiell verksamhet
- Tidigare skolhus
- Gårdsbutik

Trafikmönster

Vägarna i Fjellie är smala och saknar trottoarer samt övergångställen. Den gamla bygatan, Fjellie Byaväg, går i den medeltida gatuvallen vilket förstärker bykaraktären i byn. Barnehölsbäcken rinner i en ny fåra genom byn sedan vägomläggningen i början av 1930-talet. Den gamla fåran fylldes igen för att ge plats åt byvägen.

Väster om Fjellie sträcker sig motorvägen E6 mellan Malmö och Helsingborg. Vägen stod klar 1966 och nås från Fjellie på mindre än två minuter. Riksväg 16 mellan Lund och Bjärred passerar söder om Fjellie vilket gör att byn saknar direkt genomfartstrafik. Fjellie Byaväg, Fjellie Laxmansväg och Fjellie Nils Hanssons väg utgör huvudvägarna genom byn.

Hastighetsbegränsningen genom byn är 50 km/h. En mindre sträcka av Fjellie Byaväg har begränsats till 30 km/h.

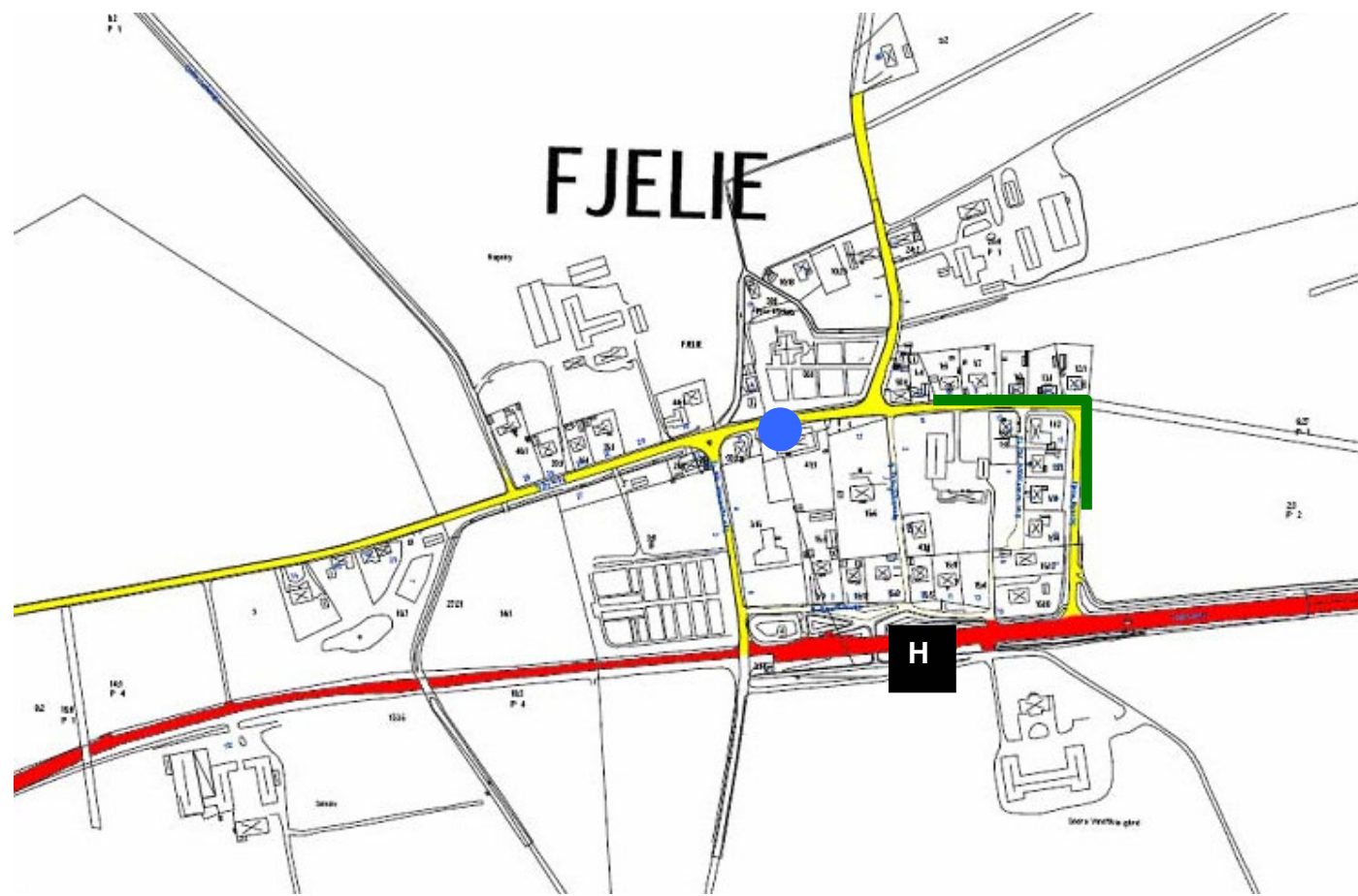
Kollektivtrafiken till och från Fjellie fungerar bra. Busslinjen 137 mellan Bjärred och Lund har hållplatser för av- och påstigning i Fjellie på Riksväg 16 som nås genom en viadukt söder om byn. Avgångarna sker på vardagar var tjugonde minut och på helger en gång per timme. Skolbussen stannar vid en hållplats framför kyrkan i Fjellie.

Mellan Bjärred och Lund finns en gång- och cykelled som passerar Fjellie. Gång- och cykelleden går längs med Riksväg 16 söder om Fjellie

Slutsatser

- Fjellie har god tillgänglighet till det övergripande vägnätet med knappt två minuter till motorvägen E6.
- Huvudvägarna genom byn utgörs av Fjellie Byaväg, Fjellie Laxmansväg samt Fjellie Nils Hanssons väg.
- Goda kollektivtrafikförbindelser med buss finns till Bjärred och Lund.
- En gång- och cykelled mellan Lund och Bjärred passerar invid Riksväg 16 strax söder om byn.

Karta över trafikmönster i Fjelle

Gångtunnel till busshållplats

Rondell i Fjelle

Busshållplats vid Riksväg 16

- Riksväg 16
- Huvudvägar
- Busshållplats
- Skolbusshållplats
- 30 km/h sträcka

Fjelies styrka och svaghet, hot och möjlighet

Genom att utföra en SWOT-analys av Fjelic, med hjälp av de fyra variablerna; styrka, svaghet, hot och möjlighet, kan byns förutsättningar åskådliggöras på ett konkret sätt.

Styrka

- By med gammal historia och kyrka från 1100-talet.
- Lokalisering nära motorvägen E6 och det övergripande vägnätet.
- Bevarad bykaraktär med småskalig bebyggelse.
- Bra geografiskt läge i Öresundsregionen.

Svaghet

- Igenväxta obebyggda tomter.
- Saknar samlingsplats.
- Saknar sammanhängande grönstruktur.
- Saknar offentlig service eller dagligvaruhandel.
- Fjelic har ingen detaljplan.

Hot

- Kraftig exploatering skulle hota bykänslan.
- Omkringliggande vägnät byggs ut.
- Lomma kommun förbiser Fjelies behov av förbättring och utveckling.
- Negligering kring upprättandet av en detaljplan.

Möjlighet

- Den geografiska placeringen i Öresundsregionen.
- Förstärka bykänslan genom enkla medel såsom upprensning och försköning av befintliga miljöer.
- Nybyggnation.
- En samlingslokal med exempelvis kursverksamhet kan locka nya besökare till byn.

Analys

Fjelies gamla historia och geografiska läge kan skapa en trivsamt och småskalig livsmiljö. Byn har dock vissa miljöer som kan förbättras och synliggöras med tämligen enkla åtgärder. Befolkningsunderlaget i Fjelic gör det svårt att utveckla handel och offentlig service.

Avsaknaden av en detaljplan kan resultera i en ohanterbar utveckling där bykaraktären går förlorad. Lomma kommun har det yttersta ansvaret för Fjelic och dess framtid. Deras arbete och planering kring byn är därför av stor betydelse för byns utveckling.

Fjelies småskalighet och geografiska placering är eftertraktat i Skåne. En framtida utbyggnad av bebyggelsen måste harmonisera med den befintliga. En samlingspunkt kan skapa möten mellan byinvånare och besökare.

Rekommendationer

Bygg inåt och rensa utåt!

Fjelie bör byggas inåt. Befintliga tomter som idag ligger obebyggda skall utnyttjas i första hand. Byn ska förnyas med helhetssyn på struktur och bykaraktär. Vidare är Fjelies småskalighet en kvalitet att värna om.

Genom att medvetet arbeta med förtätning och försköning av Fjelies befintliga miljöer, stärks Fjelies identitet och bykaraktär. Förbättra det första intrycket som besökare får vid mötet med Fjelie samt ta till vara och utveckla byns kvalitéer och särdrag. Rensa upp och framhäv bäckens stäckning. Bygg en ny busskur till skolbarnen.

Skapa en samlingsplats!

Fjelie behöver en ny samlingsplats där en ny lekplats skapas tillsammans med ett grönyteområde för exempelvis fotboll och boule. Samlingsplatsen bör också inrymma bänkar för att locka alla ålderskategorier. En enklare grillplats hade kunnat samla familjer till samvaro under fria former.

Busstur för skolbarnen i Fjelie

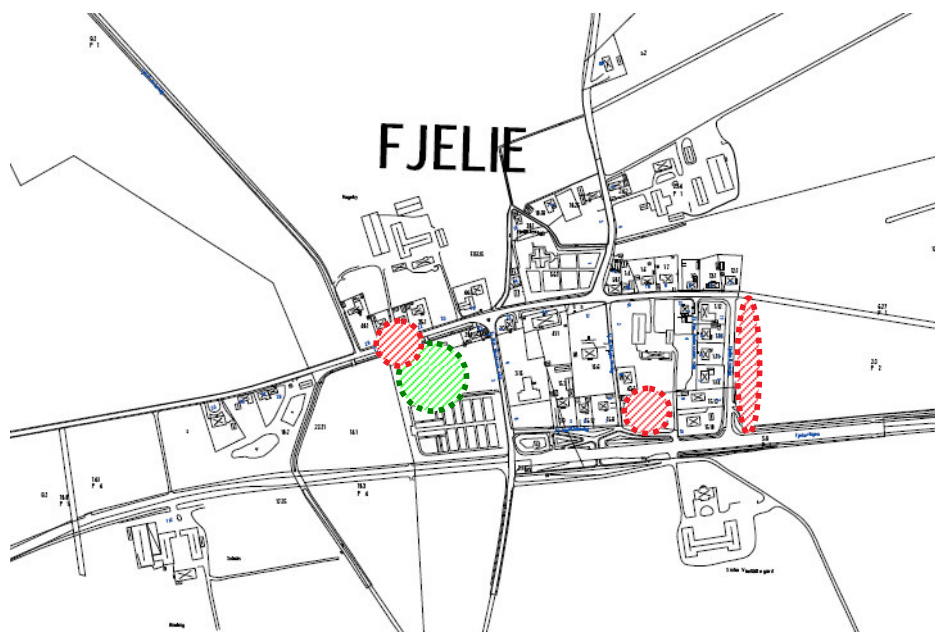
Gör Fjelie Byaväg trafiksäkrare!

Fjelie Byaväg är både en genomfartsled och en huvudgata. Vägen borde få trottoarer och övergångsställen samt sänkt hastighet till 30km/h genom hela byn. Vidare bör nya ordentliga skyltar om att det finns lekande barn sättas upp. Stora krukor med planteringar skulle försköna bygatan men också bidra till minskade hastigheter genom Fjelie.

"Lekande barn" - skylt

Förslag på samlingsplats och komplettering av bebyggelse

 Komplettering av bebyggelse

 Anläggning av samlingsplats/lokal

Kommentarer:

- Förslagen har utarbetats med hänsyn till befintliga obebyggda tomter.
- En nybyggnation i gammal stil kan komma att förstärka den ursprungliga bvkaraktären.

Referenser

Litteratur

Ahlström, H. (1988). *Naturmiljöinventering, Lomma*. Lomma kommun: Kulturnämnden.

Boverket. (2006). *Lär känna din ort! – metoder att analysera orter och stadsdelar*. Karlskrona: Boverket.

Fridolf, G. (1993). *Lite historia kring kommunikationerna i Lomma kommun*. Lomma: förlag saknas.

Johannesson, L. (1986). *Viktiga kultur- och naturmiljöer i Lomma kommun*. Lomma: förlag saknas.

Lewan, N. (1990). *Urbanisering – utvecklingsdrag och konsekvenser*. Lund: Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi.

Lomma kommun. (1981). *Flädieinventeringen*. Lomma: Lomma kommun.

Lomma kommun. (1970). *Lomma generalplan 1970*. Lomma: Lomma kommun.

Lomma kommun. (1962). *Generalplan för Flädie 1962*. Lomma: Lomma kommun.

Nilsson, B. (1994). *Emigrationen från fyra Skåneförsamlingar 1850-1890*. Lund: Lunds Universitet, Historiska Institutionen

Nyquist, A. (2007). *Korrespondens*. 2007-05-02.

Pamp, B. (1979). *Härads- och sockennamn i Lundabygden*. Lund: förlag saknas.

Persson, I. (1973). *Den gamla byn*. Bjärred: Bjärreds pensionärsförening.

Persson, K. Personlig kommunikation 2007-04-22. Ström 2007a

Persson, K. (1999). *Byn och Bygden*. Fjellie: Persson.

Persson, I. (1971). *Skolväsendet i Fjellie under 100 år*. Bjärred: Bjärreds pensionärsförening.

Internet

Eniro. (2007). Kartor.

<http://kartor.eniro.se/query?&what=route&mop=yp&mapstate=1%3B17%3B62.2%3B0%3B-9.251281101102677%3B73.32603816414686%3B43.179549681435475%3B51.113610158387324&stq=0&pis=0>
[hämtad 2007-03-28]

Lomma kommun (2002) Kulturmiljöprogram 2002 Lomma kommun – Historisk översikt.

<http://www.lomma.se/download/18.52aaa2e210a1c201b268000486/Historisk+%C3%B6versikt+f%C3%B6r+Lomma+kommun.pdf> [hämtad 2007-04-20]

Lomma kommun. (2002). Översiktsplan 2000.

<http://www.lomma.se/download/18.db23f1fc603520677fff9478/10+Kulturmilj%C3%B6.pdf> [hämtad 2007-04-20]

Lomma kommun. (2005). Kulturmiljöprogram 2005 Lomma kommun – Åtgärdsprogram, Byarna och landsbygden.
<http://www.lomma.se/download/18.52aaa2e210a1c201b268000499/%C3%85tg%C3%A4rdsprogram+f%C3%B6r+Byarna.pdf> [hämtad 2007-04-20]

Länsstyrelsen. (2007). Lomma.
<http://www.m.lst.se/kartor/index.cfm?page=72BCB8C2-01CB-F827-07526F992C69A007>
[hämtat 2007-04-23]

Skånetrafiken. (2007). Reseplaneraren.
<http://www.reseplaneraren.skanetrafiken.se/resultspage.asp>
[hämtad 2007-03-28]

Solnäs gårdsbutik. (2007). Solnäs gårdsbutik.
<http://www.unc.se/foretag/visax.php3?id=999131>
[hämtad 2007-04-30]

Lomma kommun (2004) Ortsanalys Flädie, 2004.
<http://www.lomma.se/download/18.1dacb2b1052fe3de798000205/Ortsanalys+Fl%C3%A4die+612+KB.pdf>
[hämtad 2007-04-20]

Fältundersökning

Författarnas observationer 2007.

Kvalitativ intervjuundersökning 2007.

Kvantitativ enkätundersökning 2007.

Bilder

Fotografierna i ortsanalysen är hämtade från Lomma kommunarkiv eller tagna under våren 2007 av författarna själva.